Broj: 277/24
Herceg Novi, 29.03.2024. godine

Na osnovu odredbi člana 14 stav 3 tačka 3 Zakona o Turističkim organizacijama ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 011/04, 046/07, Službeni list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 045/14, 042/17, 027/19), člana 12 stav 3 tačka 3 Odluke o osnivanju Turističke organizacije opštine Herceg Novi ("Službeni list RCG - opštinski propisi", br. 002/05, "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br.014/18, 006/20, 053/22), člana 22 stav 1 tačka 3 Statuta Turističke organizacije Herceg Novi broj 813/20 od 11.12.2020. godine, Izvršni odbor Turističke organizacije opštine Herceg Novi na XCIX redovnoj sjednici, održanoj dana 28.03. 2024. godine, utvrđuje predlog

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PROGRAMA RADA TURISTIČKE ORGANIZACIJE HERCEG NOVI ZA 2023.GODINU

SADRŽAJ

UVOD ***1***

1. PREGLED GODIŠNJIH AKTIVNOSTI SKUPŠTINE, NADZORNOG ODBORA I IZVRŠNOG ODBORA TO HERCEG NOVI ZA 2023.GODINU ***4***

1.1. Aktivnosti Skupštine TO Herceg Novi za 2023.godinu *4*

1.2. Aktivnosti Izvršnog odbora TO Herceg Novi za 2023.godinu *4*

1.3. Aktivnosti Nadzornog odbora TO Herceg Novi za 2023.godinu *5*

2. ORGANIZACIONE JEDINICE ***6***

2.1. Stručna služba TO Herceg Novi *6*

2.2. Turističko informativni biroi (TIB-ovi) *7*

3. REZULTATI OSTVARENOG PRIHODA U 2023. GODINI ***10***

4. REZULTATI OSTVARENOG TURISTIČKOG PROMETA U 2023. GODINI ***15***

4.1. Broj smještajnih kapaciteta u opštini Herceg Novi *15*

5. RAZVOJNE AKTIVNOSTI I PROJEKTI ***26***

6. INFORMATIVNA DJELATNOST ***30***

7. PROMOTIVNE AKTIVNOSTI ***31***

7.1. Realizacija marketing plana za 2023. godinu *31*

8. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA ***34***

9. ORGANIZACIJA I SUFINANSIRANJE MANIFESTACIJA ***35***

ZAKLJUČAK ***37***

UVOD

Razvoj turizma je od velikog značaja za povećanje životnog standarda stanovništva i uravnoteženje regionalnog razvoja, kako na državnom tako i na lokalnom nivou. Turistička organizacija Herceg Novi (u daljem tekstu TO Herceg Novi) predstavlja lokalnu neprofitnu organizaciju, osnovanu u cilju diverzifikacije i unapređenja turističke ponude. Djelatnosti TO Herceg Novi određene su Zakonom o turizmu, Zakonom o turističkim organizacijama i Statutom TO Herceg Novi, a tiču se razvoja, očuvanja i zaštite turističkih vrijednosti, promotivno-informativnih poslova i podizanja kvaliteta turističke ponude. Sve planske aktivnosti se ostvaruju u cilju poboljšanja uslova boravka kako turista tako i građana Herceg Novog.

Zadaci lokalne turističke organizacije su:

1) unaprjeđenje i promocija izvornih vrijednosti područja opštine za koju je osnovana;
2) prikupljanje i ažuriranje podataka o turističkoj ponudi opštine i njihovo objavljivanje na svojoj internet stranici;
3) učešće u realizaciji projekata za razvoj i diverzifikaciju turističke ponude;
4) stvaranje uslova za aktiviranje turističkih resursa na teritoriji opštine;
5) saradnja sa pravnim licima, fizičkim licima, udruženjima i nevladinim organizacijama koje za predmet poslovanja imaju turističku i ugostiteljsku ili njoj komplementarnu djelatnost u cilju dogovaranja, utvrđivanja i sprovođenja politike razvoja turizma i poboljšanja uslova boravka turista na teritoriji opštine;
6) izrada turističko-propagandnog i drugog informativnog materijala;
7) podsticanje, koordiniranje i organizovanje kulturnih, umjetničkih, zabavnih, privrednih, sportskih i drugih manifestacija, koje doprinose obogaćivanju turističke ponude;
8) pružanje informacija gostima o raspoloživim smještajnim kapacitetima u primarnim i komplementarnim ugostiteljskim objektima, ugostiteljskim objektima za pružanje usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića i kapacitetima privatnog smještaja, kulturnim manifestacijama, događajima i drugim servisnim informacijama o turističkim uslugama na teritoriji opštine;
9) pružanje informacija o radnom vremenu zdravstvenih ustanova, banaka, pošte, trgovine i drugih informacija potrebnih za boravak turista;

10) posredovanje i pružanje pomoći prilikom rezervacije i davanje informacija o smještajnim kapacitetima ako u turističkom mjestu za koje je osnovana turistička organizacija ne postoji registrovana turistička agencija;
11) dostavljanje prijave i odjave boravka u skladu sa zakonom;
12) podsticanje aktiviranja područja opštine koja nijesu ili su nedovoljno uključena u turistički promet;
13) podsticanje i organizovanje akcija usmjerenih na zaštitu i očuvanje turističkog prostora, životne sredine i kulturnog nasljeđa;
14) realizovanje programa aktivnosti boravka studijskih grupa i novinara na teritoriji svog djelovanja;
15) vođenje evidencije u cilju kontrole izdavanja i korišćenja smještajnih jedinica u vikend stanovima, u saradnji sa organima lokalne uprave i sačinjavanje izvještaja koji najmanje dvomjesečno dostavlja Ministarstvu;
16) organizovanje turističko-informativnih biroa u turističkim mjestima, za koje ocijeni potrebu;
17) prikupljanje i obrada podataka (dnevna, nedjeljna i mjesečna) o turističkom prometu (broj turista i broj noćenja) i njegovoj strukturi na području opštine, kao i izrada mjesečnog izvještaja o turističkom prometu (broj turista i broj noćenja) za potrebe nadležnog organa za poslove statistike i Nacionalne turističke organizacije;
18) vođenje evidencije o naplati boravišne takse, izletničke, turističke takse i članskog doprinosa
19) procjena neobuhvaćenog turističkog prometa na nivou opštine;
20) saradnja sa organima opštine u cilju donošenja i sprovođenja lokalnih mjera za poboljšanje uslova boravka turista na teritoriji opštine;
21) saradnja sa lokalnim udruženjima i nevladinim organizacijama iz oblasti turizma i ugostiteljstva i njima komplementarnim djelatnostima;
22) saradnja sa drugim lokalnim turističkim organizacijama u Crnoj Gori;
23) sprovođenje anketa i drugih istraživanja u cilju utvrđivanja ocjene kvaliteta turističkog proizvoda na teritoriji opštine;
24) izrada izvještaja i informacija za potrebe Nacionalne turističke organizacije;
25) dostavljanje godišnjeg plana za unaprjeđenje i razvoj turizma na uvid i odobrenje Nacionalnoj turističkoj organizaciji;
26) obavljanje i drugih poslova u cilju promocije turističkog proizvoda na teritoriji opštine;
27) saradnja sa istim ili sličnim organizacijama van Crne Gore.

Aktivnosti i zadaci Turističke organizacije Herceg Novi u 2023. godini realizovani su na osnovu programa rada, koji je predat i usvojen u decembru 2022. godine.

Godišnji izvještaj o radu za 2023. godinu odnosi se na period od januara do decembra 2023. godine i predstavlja, u najvećoj mjeri, pregled realizacije glavnih aktivnosti iz djelokruga rada TO Herceg Novi.

1. PREGLED GODIŠNJIH AKTIVNOSTI SKUPŠTINE, NADZORNOG ODBORA I IZVRŠNOG ODBORA TO HERCEG NOVI ZA 2023. GODINU

Organi Organizacije su:

1) Skupština
2) Izvršni odbor
3) Nadzorni odbor
4) Predsjednik

1.1. Aktivnosti Skupštine TO Herceg Novi za 2023. godinu

Skupština TO Herceg Novi je tokom 2023.godine imala dva zasijedanja. Na III redovnoj sjednici VI saziva Skupštine Turističke organizacije Opštine Herceg Novi, održanoj 26.04.2023.godine imenovan je novi član Skupštine i Nadzornog odbora , usvojeni su Izvještaji o realizaciji Programa rada i Finansijskog plana TO Herceg Novi za 2022.godinu., donijeta je Odluka o izmjenama i dopunama finansijskog plana za 2022. god., usvojen je Izvještaj o realizaciji Programa rada i Finansijskog plana za 2021. god., usvojen je Izvještaj o radu Nadzornog odbora TO Herceg Novi 2022. god.
Na IV redovnoj sjednici Skupštine održanoj 15.12.2023.god. donijeta je Odluka o otpisu potraživanja po osnovu Ugovora o stambenom kreditu Bogdana Kočetanovića, usvojen je Program rada za 2023. god, Finansijski plan za 2023. god. i donesena je Odluka o izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2023. god.

1.2. Aktivnosti Izvršnog odbora TO Herceg Novi za 2023. godinu

Izvršni odbor TO Herceg Novi je tokom 2023. godine imao ukupno 51 zasijedanje, na kojima su donijete važne odluke za obavljanje djelatnosti i funkcionisanje Organizacije. Donijeta su važna akta kao što su Finansijski plan i Programa rada za 2024. godinu, Izvještaji o realizaciji Programa rada i Finansijskog plana za 2022. godinu, definisane su i usvojene odluke u cilju realizacije Finansijskog plana i Programa rada, Odluka o izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2023. god, i donijet je Plan javnih nabavki za 2023. god.

1.3. Aktivnosti Nadzornog odbora TO Herceg Novi za 2023. godinu

Nadzorni odbor TO Herceg Novi tokom 202.godine imao je dva zasijedanja na kojima su razmatrani Izvještaji o realizaciji Programa rada i Finansijskog plana za 2022. godinu. Sa završnim računom za 2022. god., donijet je godišnji izvještaj o radu Nadzornog odbora za 2022. god. i polugodišnji izvještaj o radu Nadzornog odbora za 2023. god.

2. ORGANIZACIONE JEDINICE

2.1. Stručna služba TO Herceg Novi

Stručna služba Turističke organizacije opštine Herceg Novi osnovana je, shodno članu 7 i članu 43 Statuta TO Herceg Novi, radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova vezanih za zadatke organizacije. Djelokrug, unutrašnje upravljanje, organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta Stručne službe utvrđuje Izvršni odbor Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a na predlog direktora Stručne službe.

Shodno članu 46 Statuta TO Herceg Novi Stručna služba Organizacije obavlja sledeće poslove:

- sprovodi zadatke utvrđene Programom rada Organizacije,
- obavlja stručne i administrativne poslove u vezi sa pripremom sjednica organa Organizacije,
- obavlja stručne i administrativne poslove u vezi sa izradom i izvršenjem akata organa Organizacije,
- obavlja pravne, finansijske i knjigovodstvene poslove, kadrovske i opšte poslove, vodi evidencije i statističke podatke utvrđene propisima i aktima Organizacije,
- izrađuje analize i informacije i druge materijale za potrebe organa Organizacije,
- daje organima Organizacije kao i drugim zainteresovanim licima stručna mišljenja o pitanjima iz djelokruga rada Organizacije,
- obavlja i druge poslove koje mu odrede organi Organizacije.

Stručna služba obavlja poslove prikupljanja, obrade i distribucije informacija o radu Turističke organizacije, kao što su: prikupljanje, obradu i distribuciju informacija u cilju podsticanja i promovisanja turizma, prikupljanje informacija o turističkim potrebama i drugim pojavama u zemlji i inostranstvu od značaja za rad Turističke organizacije, informisanje turista o znamenitostima i privlačnostima turističkog okruženja, spomenicima kulture i dr, davanje ostalih potrebnih turističkih informacija, saradnja sa domaćim i inostranim informativnim organizacijama i drugi poslovi utvrđeni odlukom o osnivanju Turističke organizacije i drugim aktima Skupštine Organizacije ili Izvršnog odbora.

2.2. Turističko informativni biroi (TIB-ovi)

Turističko informativni biroi (u daljem tekstu TIB) imaju status posebnih organizacionih jedinica Organizacije. TIB-ovi se osnivaju u cilju punog informisanja, efikasnijeg izvršavanja statutarnih zadataka i servisiranja potreba turista kao i u cilju pružanja usluga prijave i registracije stranih turista na području opštine, shodno Zakonu o strancima, Zakonu o turističkim organizacijama i Statutu TO Herceg Novi.

Shodno članu 38 Statuta TO Herceg Novi Turističko informativni biro može obavljati sledeće djelatnosti Organizacije:

- pružanje informacija vezanih za smještaj, boravak turista i sadržaj njihovog boravka,
- njegovanje i razvoj tradicionalnog gostoprimstva,
- promocija, podrška i organizacija tradicionalnih manifestacija, folklornog,zabavnog, sportskog i kulturnog karaktera,
- podrška i organizovanje akcija usmjerenih na očuvanje životne sredine, kao i zaštitu i očuvanje kulturnog nasleđa u turističkom mjestu,
- registracija i praćenje turističkog prometa na teritoriji turističkog mjesta,
- rad na prihvatu i registraciji gostiju,
- saradnja sa lokalnom turističkom privredom i njoj komplementarnim djelatnostima,
- saradnja sa drugim subjektima u turističkom mjestu koji na bilo koji način učestvuju upružanju turističkih usluga, odnosno učestvuju u kreiranju lokalnog turističkog proizvoda, i
- druge poslove u skladu sa ovim Statutom.

Kao što je bila praksa u 2022. godini, takođe i tokom cijele 2023. godine u opštini Herceg Novi, a na osnovu turističkih potreba, nastavljeno je sa istim trendom rada turističko – informativnih biroa - operativno je bilo 8 turističko - informativnih biroa:

1. Igalo I - Mjesna zajednica Igalo, Sava Ilića br.48
2. Igalo II , Sava Ilića bb
3. Trg Nikole Đurkovića , Trg Nikole Đurkovića br.1
4. Škver , Šetalište Pet Danica
5. Autobuska stanica , Glavna autobuska stanica Herceg Novi
6. Meljine, Put žrtava fašizma

7. Baošići (Magistrala)
8. Kamenari , 500 m prije trajekta

TIB - ovi su radili svim danima u sedmici sem nedelje od 08h – 21h.

U turističko – informativnim biroima TO Herceg Novi turisti i građani Herceg Novog su kao i do sada, dobijali sve potrebne informacije o turističkoj ponudi grada; informacije vezane za smještaj, boravak i sadržaj boravka turista u našoj destinaciji, takođe kao i ranijih godina realizovana je prijava boravka gostiju.

Turizam je jedna od strateških privrednih grana ekonomije naše zemlje i generiše značajne benefite po domaću ekonomiju, u kontekstu ostvarenih prihoda, učešća u BDP i broja generisanih radnih mjesta. Turizam je pokazivao svoju senzitivnost i negativno reagovao na krizna dešavanja u prošlosti, ali je potvrdio svoj kapacitet i snagu za brzi oporavak tokom 2023.godine.

Upravo kada je riječ o glavnoj turističkoj sezoni 2023. godine, od 01.06.2023. do 01.10.2023. godine operativno je bilo ukupno 8 sezonskih biroa i 4 info pulta:

1. TIB Igalo – Kiosk, Dubrovačka Igalo
2. TIB MZ Zelenika
3. TIB MZ Kumbor
4. TIB MZ Đenovići
5. TIB Baošić, Bazen
6. TIB MZ Bijela
7. Info pult Žanjic
8. Info pult Rose
9. Info pult Marina Lazure
10. Info pult Marina Portonovi

U 2023. godini izvršena je nabavka novog kioska za potrebe turističko informativnog biroa u Baošićima, kao i zamjena info pultova na Luštici sa kioscima u kojima su stanodavci mogli da prijave svoje goste kao i da plate boravišnu taksu na licu mjesta.

Tokom 2023. godine u TIB-ovima je radilo 19 turističkih informatora, kao i dodatno angažovanih 23 sezonska turistička informatora, uz 6 anketara.

Sezona nautičkog turizma 2023. godine - TO Herceg Novi je u periodu nautičke sezone (od 01.05.2023. do 01.10.2023. godine) na osnovu Uredbe o visini boravišne takse za plovne objekte nautičkog turizma ("Sl.list CG", br.10 od 16. februara 2016) obavljala prijavu i odjavu stranaca, kao i plovnih objekata (jahti i jedrilica) u info – pultovima Marina Portonovi, kao i u Marini Lazure.

Svi operativni TIB-ovi su opremljeni turističkim promo materijalima na nekoliko stranih jezika (engleski, ruski, francuski, njemački, poljski) i to: brošure koje promovišu kulturu i istorijsko nasleđe grada, manifestacije, aktivni odmor na Luštici i Orjenu. Pored navedenih, dostupne su i mape Herceg Novog, Crne Gore i Boke Kotorske, kao i pojedinačne brošure o aktivnostima u gradu, letak Dobrodošli u Crnu Goru gdje se turisti mogu informisati o prijavi boravka, kao i lokacijama TIB- ova u opštini Herceg Novi.

3. REZULTATI OSTVARENOG PRIHODA U 2023. GODINI

Shodno članu 62 Statuta Turistička organizacija Herceg Novi ostvaruje prihode iz sljedećih izvora:

1) članskog doprinosa;
2) boravišne takse, u skladu sa posebnim zakonom;
3) izletničke takse;
4) turističke takse;
5) sredstava budžeta opštine grada i budžeta Crne Gore, na osnovu posebnih programa;
6) dobrovoljnih priloga (donacija);
7) kredita;
8) sredstava ostvarenih kroz strateška partnerstva i participacije;
9) iz drugih izvora, u skladu sa zakonom (prodajom suvenira, obavljanjem izdavačke djelatnosti i online - internet prodajom).

Turistička organizacija je dužna da prihode koristi u skladu sa njihovom namjenom, godišnjim programom rada i godišnjim finansijskim planom.

Boravišna taksa je novčani iznos koji plaća lice koje izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost. Boravišna taksa prihod je turističke organizacije. Prema Zakonu o boravišnoj taksi prikupljena sredstva od boravišne takse koriste se:

- 80% za finansiranje djelatnosti lokalnilh turističkih organizacija,
- 20% za finansiranje programa Nacionalne turističke organizacije.

Zakonom o turističkim organizacijama definisano je da članski doprinos plaćaju pravna lica, fizička lica i preduzetnici koji na teritoriji opštine u kojoj je osnovana lokalna turistička organizacija imaju svoje sjedište ili organizacionu jedinicu, odnosno društvo koje obavlja turističku, ugostiteljsku i/ili sa turizmom neposredno povezanu djelatnost. Shodno tome isti su dužni da nadležnom organu opštine na čijoj teritoriji posluju, iskažu i prijave prihode pojedinačno za svaku organizacionu jedinicu u kojoj se obavlja turistička, ugostiteljska i/ili sa turizmom neposredno povezana djelatnost. Prikupljena sredstva od članskog doprinosa koriste se:

- 60% za finansiranje djelatnosti lokalne turističke organizacije,
- 40% za finansiranje programa Nacionalne turističke organizacije.

Prema Zakonu o turističkim organizacijama turističku taksu plaćaju domaća i strana fizička lica koja u turističkom mjestu A kategorije, na teritoriji opštine u kojoj je osnovana lokalna turistička organizacija, kao sekundarnu stambenu jedinicu namijenjenu za odmor imaju apartman, stan ili kuću. Prikupljena sredstva od turističke takse koriste se:

- 40% za finansiranje djelatnosti lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi sekundarna stambena jedinica,
- 40% za finansiranje djelatnosti lokalne turističke organizacije osnovane od strane organa lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi sekundarna stambena jedinica,
- 20% za finansiranje programa Nacionalne turističke organizacije.

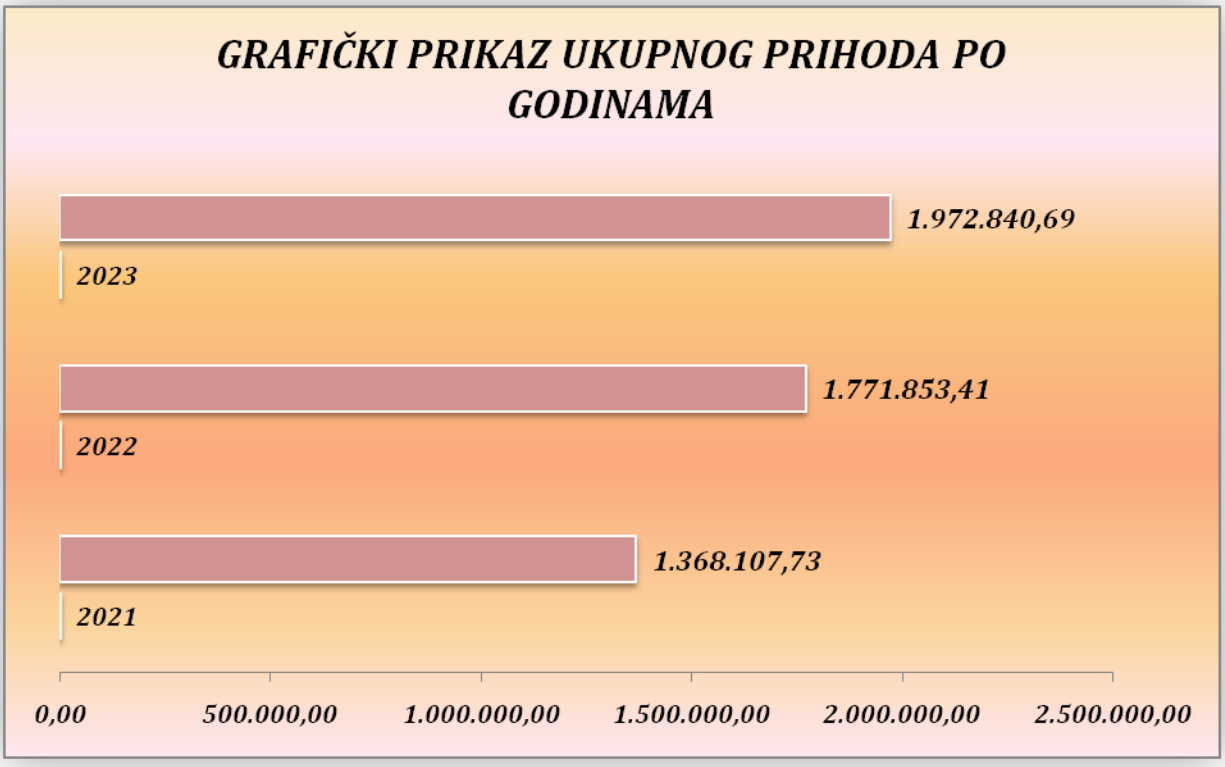

Ukupni namjenski prihodi Turističke organizacije Herceg Novi zaključno sa decembrom 2023. godine koji su prihodovani na tekući račun po osnovu zakonom definisanog dijela boravišne takse, članskog doprinosa i turističke takse, iznosili su 1.972.840,69€ i veći su za 11,34% u odnosu na 2022. godinu, a za 44,20% veći u odnosu na 2021. godinu.

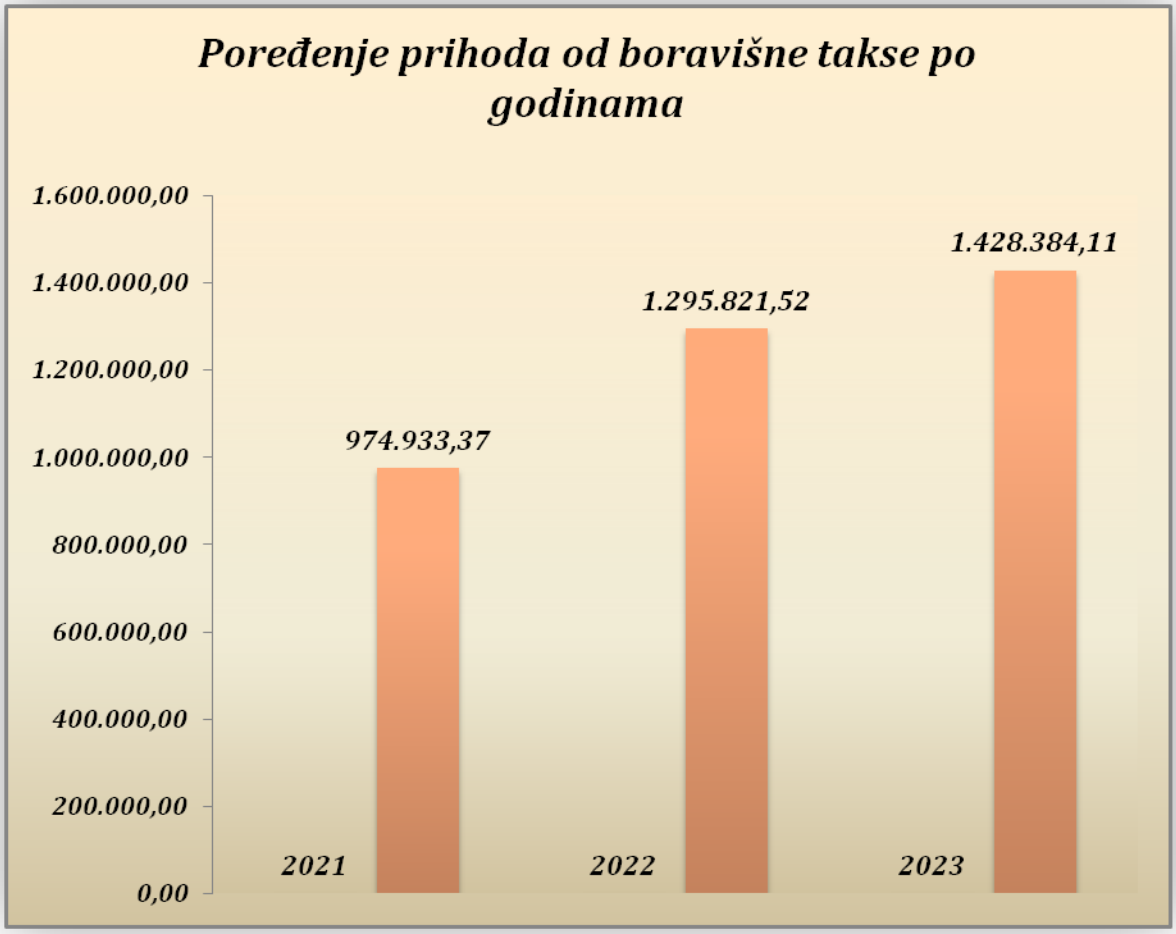

Prihod Turističke organizacije Herceg Novi po osnovu boravišne takse za 2023. godinu zaključno sa decembrom iznosio je 1.428.384,11€, što je za 10,23% više u odnosu na 2022. godinu, a 46,51% više u odnosu na 2021. godinu.

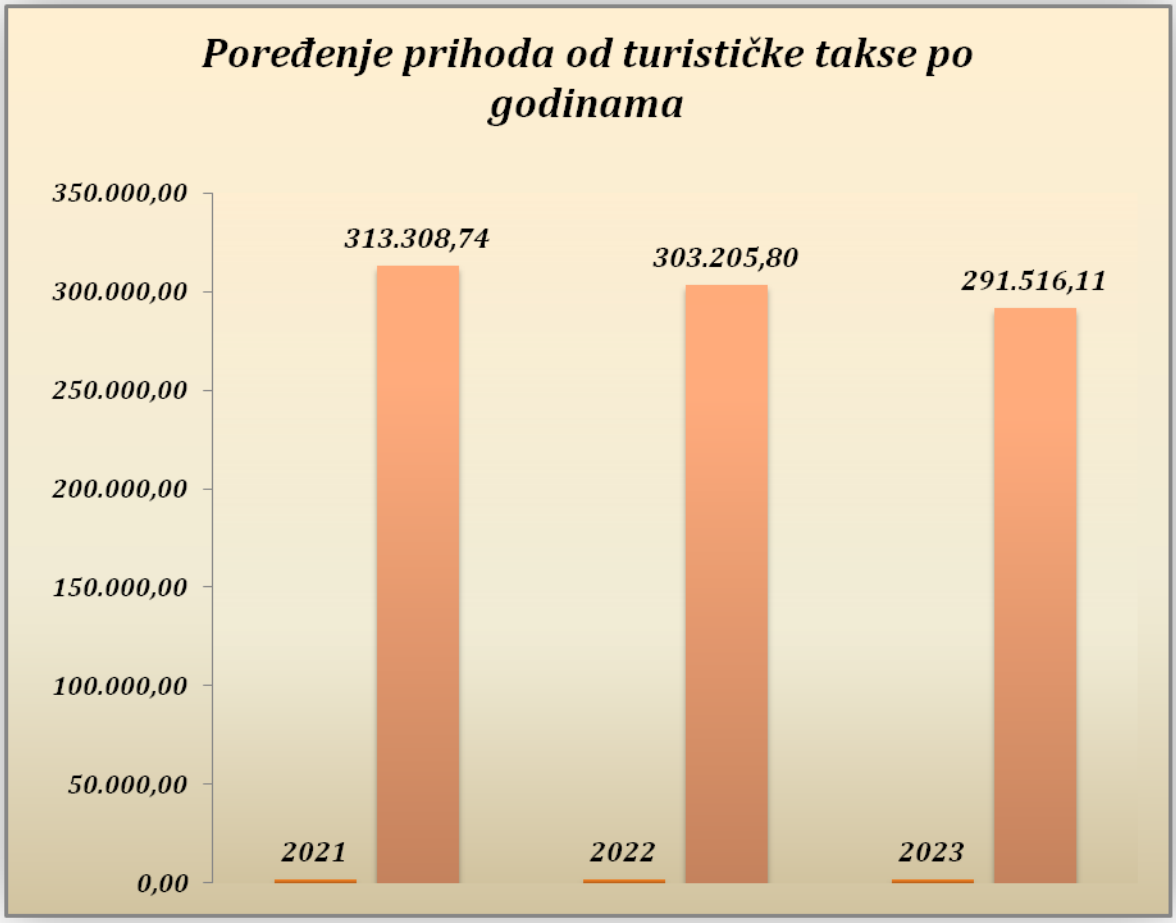

Po osnovu turističke takse za 2023. godinu zaključno sa decembrom ostvaren je prihod Turističke organizacije u iznosu od 291.516,11€, što je za 3,86% manje u odnosu na 2022. godinu, a za 6,96% manje u odnosu na 2021. godinu.

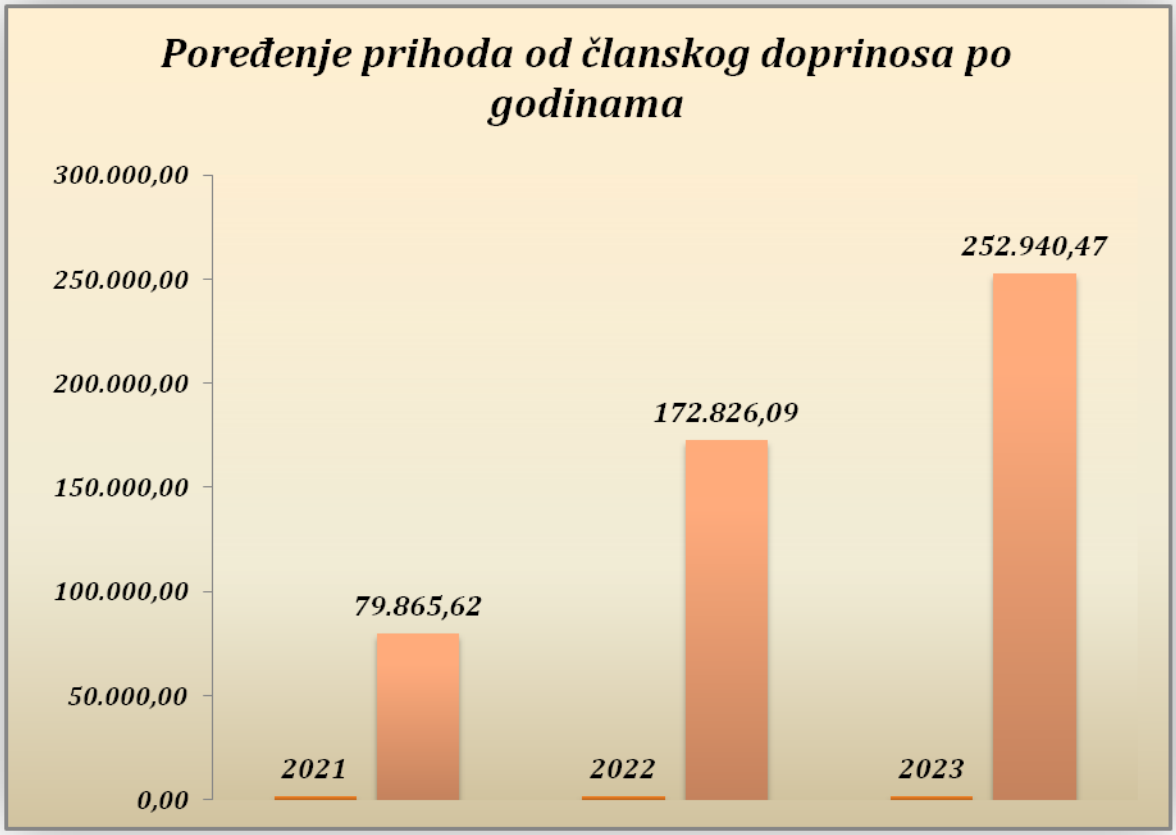

Prihodi po osnovu članskog doprinosa za 2023. godinu zaključno sa decembrom iznose 252.940,47€, što je za 46,36% više u odnosu na 2022. godinu i za 216,71% više u odnosu na 2021. godinu.

Turistički info biroi, kao poslovne jedinice TOHN konstantno su unaprijeđivani u minulom periodu. Urađeno je sve da se adaptira optimalan broj biroa širom naše opštine, kako bi se udovoljilo izdavaocima smještaja i potrebama njihovih gostiju. Konstantno se radilo na obuci zaposlenih i na unaprijeđivanju softverskog sistema za prijavu gostiju. 2019. god se otišlo korak dalje u nastojanju da se olakša svim izdavaocima smještaja, te je omogućeno direktno plaćanje boravišne takse u turističko informativnim biroima. Pomenuta mjera je povećala stepen naplate, doprinijela uvećanju prihoda TOHN i pružila određenu dozu komfora svim izdavaocima privatnih smještaja koji su do tad morali svoju uplatu vršiti u poštama i bankama.

4. REZULTATI OSTVARENOG TURISTIČKOG PROMETA U 2023. GODINI

4.1. Broj smještajnih kapaciteta u opštini Herceg Novi

Prema podacima koje dobijamo od Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma (MERT) u 2023. godini broj smještajnih kapaciteta po vrsti objekata za kolektivni smještaj (hoteli, pansioni, moteli) u Herceg Novom je bilo registrovano 46 objekta za pružanje usluga smještaja sa ukupnim kapacitetom 5789 ležaja, od toga ima 2.133 sobe i 580 apartmana.

Od objekata za kolektivni smještaj u Herceg Novom po podacima MERT imamo jedan kamp sa 60 kamp mjesta, 5 turističko-apartmanskih blokova sa 84 apartmana i 244 ležaja, dok se kao registrovana seoska domaćinstva pojavljuje 7 objekata sa kapacitetom od 11 soba i 33 ležaja.

Trenutno u Herceg Novom je ukupno registrovano 46 hotela, od čega sa 5 zvjezdica imamo 3 objekta, sa 4 zvjezdice imamo 18 objekata, sa 3 zvjezdice imamo 15 objekata, sa 2 zvjezdice imamo 9 objekata i 1 zvjezdicu ima 1 objekat, navedeni podaci su prikazani u tabeli:

Herceg Novi	Broj ugostiteljskih objekata	Broj soba	Broj apartmana	Broj ležaja/kreveta
Ukupno	46	2133	580	5789
5*	3	229	29	530
4*	18	1218	441	3386
3*	15	233	79	658
2*	9	439	31	1170
1*	1	14	0	45

* Institut Dr.Simo Milošević (I i II faza) ima ukupno 1.470 ležaja sa 772 sobe i 35 apartmana.

Na osnovu podataka Zavoda za statistiku (MONSTAT) u Herceg Novom je u individualnom i kolektivnom smještaju u 2023. godini boravilo je **389.705** gostiju što je 111,07% ostvarenog prometa iz 2022. godine, dok je ostvareni broj noćenja u 2023. godini iznosio **3.034.917** noćenja, što je 109,44% ostvarenih noćenja iz 2022. godine.

U individualnom smještaju je boravilo **205.644** gostiju, što je 104,52% ostvarenog prometa iz 2022. godini, dok je u kolektivnom smještaju ostvareno je **184.061** dolazaka gostiju, što je 119,43% ostvarenog prometa iz 2022. godine.

Ostvareni broj noćenja u individualnom smještaju iznosio **2.172.741** noćenja, što je 109,66% ostvarenih noćenja iz 2022. godine, dok je u kolektivnom smještaju ostvareno **862.176** noćenja, što čini 108,89% ostvarenih noćenja iz prethodne godine.

Tabela: Dolasci i noćenja turista u individualnom i kolektivnom smještaju u 2023. godini, Herceg Novi

Dolasci i noćenja turista u 2023. godini						
Herceg Novi 2023. godina	*DOLASCI*			*NOĆENJA*		
	Domaći	*Strani*	*Ukupno*	*Domaći*	*Strani*	*Ukupno*
Kolektivni smještaj	18.171	165.890	184.061	149.999	712.177	862.176
*Individualni smještaj**	441	205.203	205.644	2607	2.170.134	2.172.741
Ukupno (individualni + kolektivni smještaj)	18.612	371.093	389.705	152.606	2.882.311	3.034.917

**Za individualni smještaj su preliminarni podaci*

Dolasci turista i ostvarena noćenja u opštini (01.januar - 31.decembar 2023.)				
Vrsta smještaja	Dolasci turista 2023. godine	Ostvarena noćenja 2023.godine	Index dolasci 2023./2022.	Index ostvarena noćenja 2023./2022.
Kolektivni smještaj (hoteli slični smještajni kapaciteti)	184.061	862.176	*119,4*	*108,89*
Privatni smještaj	205.644	2.172.741	*104,5*	*109,6*
Ukupno	389.705	3.034.917	*111,07*	*109,4*

Grafički prikaz ostvarenih dolazaka i noćenja turista u kolektivnom i individualnom smještaju u periodu od 01. januara do 31. decembra 2023. godine:

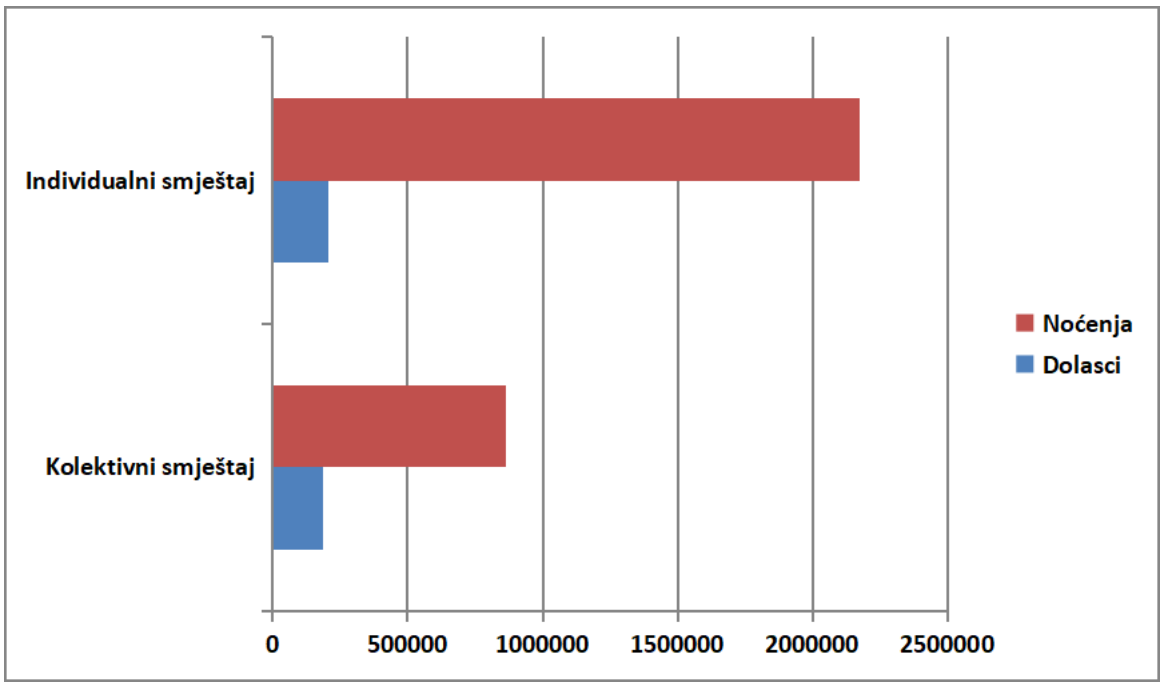

	Dolasci			Noćenja		
	Domaći	Strani	Σ	Domaći	Strani	Σ
Ukupno (individualni + kolektivni smješta)	19.387	331.460	**350.847**	181.695	2.591.362	**2.773.057**
Individualni smještaj	441	205.203	**205.644**	2607	2.170.134	**2.172.741**
Kolektivni smještaj	18.171	165.890	**184.061**	149.999	712.177	**862.176**

Prema podacima Zavoda za statistiku - MONSTAT, koji mjesečno objavljuje turistički promet u objektima kolektivnog smještaja (hoteli, pansioni, turistička naselja, odmarališta i kampovi), za period od *01.januara do 31.decembra 2023. godine* u ovom vidu smještaja u opštini Herceg Novi ostvareno je ukupno **184.061** dolazaka turista (18.171 domaćih i 165.890 stranih gostiju), što je 104,52% ostvarenih dolazaka iz prethodne godine, dok je u istom periodu ostvareno **862.176** noćenja

turista (149.999 domaćih i 712.177 stranih gostiju), što je 108,89% ostvarenih noćenja iz prethodne godine.

U nastavku se nalaze uporedni tabelarni podaci dolazaka i noćenja gostiju po mjesecima od 01.januara do 31.decembra 2023. godine u kolektivnom smještaju sa uporednim podacima u odnosu na prošlu godinu.

Tabela: Dolasci i noćenja turista u kolektivnom smještaju po mjesecima u 2023. godini

KOLEKTIVNI SMJEŠTAJ 2023.GODINE (01.januar - 31.decembar 2023. godine)								
	Dolasci				Noćenja			
	Strani	Domaći	Ukupno	Index dolazaka 2023/2022	Strani	Domaći	Ukupno	Index noćenja 2023 /2022
Januar	1.600	368	1968	259,63	5.033	1.110	6.143	211,90
Februar	4.786	888	5674	178,38	11.090	6.406	17.496	138,25
Mart	11.778	1.017	12.795	204,16	28.791	11.476	40.267	158,80
April	15.511	1.248	16.759	169,23	45.343	10.853	56.196	134,76
Maj	18.350	1.331	19.681	128,24	68.524	11.158	79.682	117
Jun	18.041	2.001	20.042	108,02	90.573	14.288	104.861	109,29
Jul	25.004	2.524	27.528	103,71	138.123	18.722	156.845	97,37
Avgust	26.440	2.716	29.156	101,14	151.605	20.055	171.660	101,95
Septembar	19.254	2.259	21.513	117,71	94.435	16.252	110.687	105,67
Oktobar	15.071	1.516	16.587	111,65	51.164	16.081	67.245	107,58
Novembar	7.635	1.503	9.138	109,35	20.359	16.351	36.710	115,26
Decembar	2.420	800	3.220	107,44	7.137	7.247	14.354	88
UKUPNO	165.890	18.171	184.061	119,50	712.177	149.999	862.146	108,09

Grafički prikaz dolazaka u kolektivnom smještaju za 2023. godinu

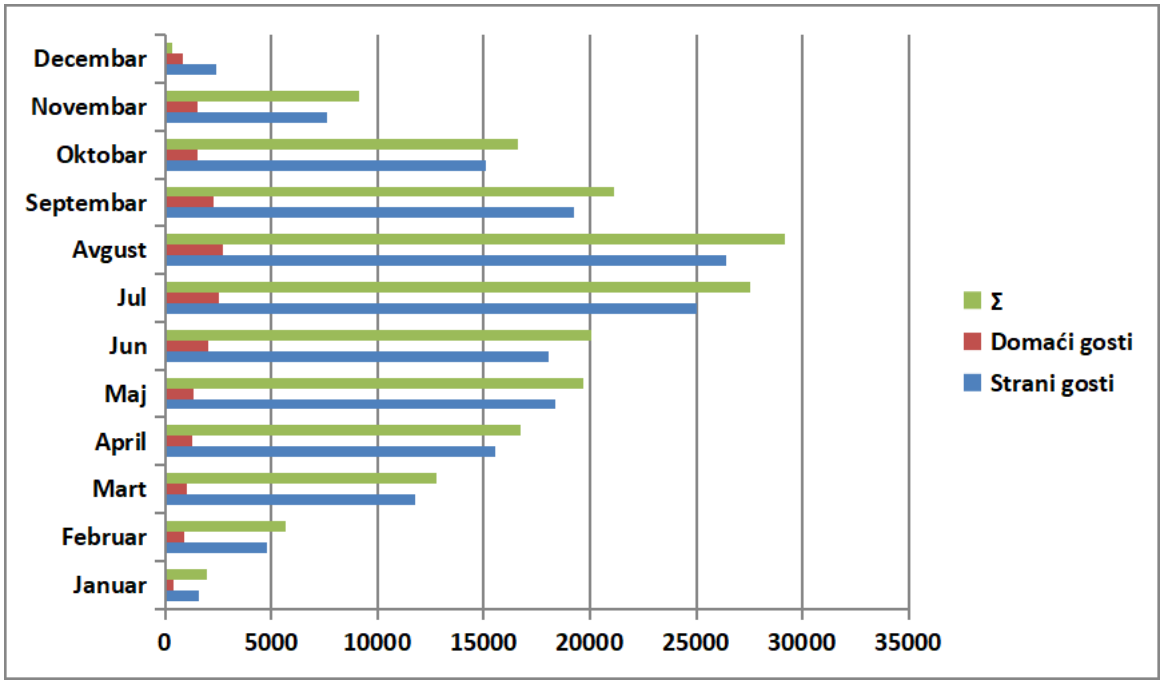

Grafički prikaz noćenja u kolektivnom smještaju za 2023. godinu

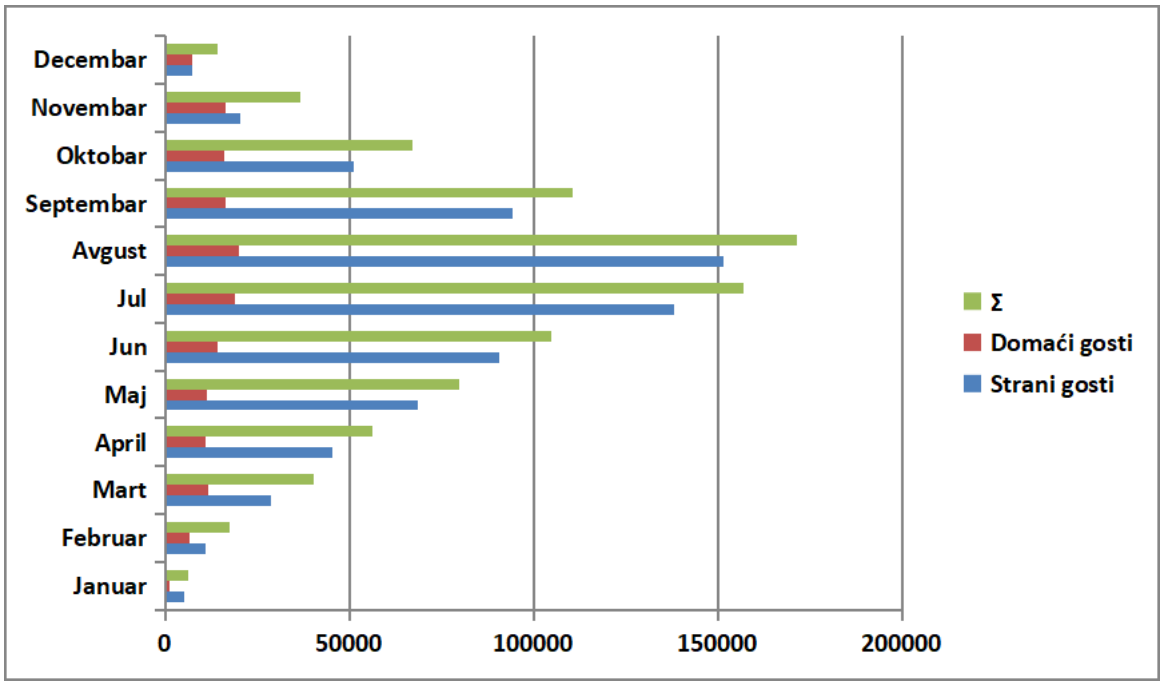

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU, HERCEG NOVI – 01.01.-31.12.2023.

Naziv zemlje pripadnosti	Dolasci turista u opštini	Ostvarena noćenja u opštini	Prosječna dužina boravka
Domaći turisti	18.171	149.999	8,25
Strani turisti	165.890	712.177	4,29
Naziv zemlje pripadnosti	Dolasci turista u opštini	Ostvarena noćenja u opštini	Prosječna dužina boravka
Evropa	147502	667402	4,52
Albanija	2129	5106	2,39
Austrija	1634	6657	4,07
Belgija	4849	16207	3,34
Bjelorusija	209	1135	5,43
Bosna i Hercegovina	11418	57570	5,04
Bugarska	385	886	2,29
Češka	924	4873	5,27
Danska	3045	7755	2,54
Estonija	764	4266	5,58
Finska	3290	10053	3,05
Francuska	17648	94624	5,36
Grčka	389	766	1,97
Holandija	4905	14528	2,96
Hrvatska	3447	8843	2,56
Irska	531	2620	4,93
Island	39	144	3,69
Italija	1277	3048	2,38
Kipar	72	175	2,43
Kosovo i Metohija	1123	4387	3,90
Letonija	352	1784	5,06
Litvanija	1266	7400	5,84
Luksemburg	71	356	5,01
Mađarska	4240	20636	4,86
Malta	31	78	2,51
Sjeverna Makedonija	889	2327	2,61
Norveška	3989	26054	9,03
Njemačka	16416	58259	3,54
Poljska	3357	16661	4,96
Portugal	252	633	2,51
Rumunija	754	3144	4,16
Rusija	4095	14771	3,60
Slovačka	642	2908	4,52
Slovenija	1814	8876	4,89

Srbija	**21651**	**125927**	5,81
Španija	**1390**	**2883**	2,07
Švajcarska i Lihtenštajn	**1473**	**4948**	3,35
Švedska	**3557**	**8691**	2,44
Turska	**1533**	**3457**	2,25
Ukrajina	**1793**	**10053**	5,60
Velika Britanija	**19317**	**100967**	5,22
Ostale evropske zemlje	**542**	**2946**	5,43
VAN EVROPSKE ZEMLJE	**18388**	**44775**	2,43
Južna Afrika	**219**	**1164**	5,13
Ostale afričke zemlje	**481**	**2077**	4,31
Kanada	**739**	**2299**	3,11
SAD	**6420**	**15120**	2,35
Ostale zemlje Sj. Amerike	**120**	**374**	3,11
Argentina	**70**	**208**	2,97
Brazil	**303**	**767**	2,53
Čile	**10**	**20**	2
Ostale zemlje Juž. i Cen. Amerike	**286**	**892**	3,11
Kina	**2428**	**4161**	1,71
Japan	**81**	**168**	2,07
Južna Koreja	**2408**	**2491**	1,03
Izrael	**790**	**2011**	2,54
Indija	**272**	**842**	3,1
Azerbejdžan	**201**	**1076**	5,35
UAE	**673**	**1439**	2,13
OSTALE AZIJSKE ZEMLJE	**2170**	**7562**	3,48
Australija	**620**	**1879**	3,03
Novi Zeland	**52**	**137**	2,63
Ostale zemlje Okeanije	**45**	**88**	1,98
Ukupno	**184.061**	**862.146**	4,68

Dolasci i noćenja turista prema zemlji pripadnosti u individualnom smještaju u Herceg Novom u periodu od 01.01.-31.12.2023.

Zemlja pripadnosti gostiju	Dolasci	Noćenja
Inostranstvo	**1,168,978**	**11,218,530**
Evropa	**1,115,398**	**10,757,030**
Albanija	15,333	110,089
Austrija	9,081	61,423
Belgija	6,865	33,885
Bjelorusija	7,387	93,772
Bosna i Hercegovina	156,979	1,058,187
Bugarska	2,162	13,339
Češka	8,415	52,474
Danska	2,931	19,112
Estonija	2,690	24,235
Finska	3,488	19,490
Francuska	18,739	97,204
Grčka	1,051	5,104
Holandija	9,475	55,711
Hrvatska	10,879	86,335
Irska	2,354	15,726
Island	174	1,530
Italija	8,908	52,414
Kipar	208	2,421
Kosovo	86,832	454,264
Letonija	2,442	21,327
Litvanija	4,804	30,341
Luksemburg	921	6,393
Mađarska	20,481	118,551
Malta	126	1,581
Republika Sjeverna Makedonija	19,646	149,888
Norveška	4,109	33,046
Njemačka	57,537	411,969
Poljska	40,727	262,150
Portugalija	998	4,825
Rumunija	9,707	59,172
Rusija	206,157	3,578,276
Slovačka	5,695	37,085
Slovenija	7,261	50,187
Srbija	257,524	2,562,631
Španija	3,804	16,218

Švajcarska uključujući Lihtenštajn	9,424	60,197
Švedska	8,621	75,796
Turska	39,734	319,879
Ukrajina	37,697	506,432
Ujedinjeno Kraljevstvo	21,864	166,907
Ostale evropske zemlje	2,168	27,464
Vanevropske zemlje	**53,580**	**461,500**
Južna Afrika	972	13,229
Ostale afričke zemlje	1,607	11,055
Kanada	4,420	48,893
SAD	11,919	115,319
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	429	4,787
Argentina	502	5,333
Brazil	886	6,331
Čile	271	1,565
Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	1,157	11,867
Kina (uključujući Hong Kong)	2,629	9,691
Japan	303	2,260
Koreja, Republika (Južna Koreja)	321	1,991
Izrael	7,261	75,569
Indija	1,244	5,524
Azerbejdžan	1,534	16,783
Ujedinjeni Arapski Emirati	195	858
Ostale azijske zemlje	10,597	82,692
Australija	5,983	37,525
Novi Zeland	1,137	7,531
Ostale zemlje Okeanije	213	2,697

Zbirna tabela dolazaka i noćenja u našoj opštini za prethodnu godinu:

Naziv zemlje pripadnosti	Dolasci turista u opštini - kolektivni smještaj	Dolasci turista u opštini - individualni smještaj	Ukupno dolazaka	Noćenja turista u opštini - kolektivni smještaj	Noćenja turista u opštini - individualni smještaj	Ukupno noćenja
Domaći turisti	18.171	441	18.612	149.999	2.607	152.606
Strani turisti	165.890	205.203	371.093	712.177	2.170.134	2.882.311
Naziv zemlje pripadnosti						
Evropa	147502	1,115,398	1262900	667402	10,757,030	11424432
Albanija	2129	15,333	17462	5106	110,089	115195
Austrija	1634	9,081	10715	6657	61,423	68080
Belgija	4849	6,865	11714	16207	33,885	50092
Bjelorusija	209	7,387	7596	1135	93,772	94907
Bosna i Hercegovina	11418	156,979	168397	57570	1,058,187	1115757
Bugarska	385	2,162	2547	886	13,339	14225
Češka	924	8,415	9339	4873	52,474	57347
Danska	3045	2,931	5976	7755	19,112	26867
Estonija	764	2,690	3454	4266	24,235	28501
Finska	3290	3,488	6778	10053	19,490	29543
Francuska	17648	18,739	36387	94624	97,204	191828
Grčka	389	1,051	1440	766	5,104	5870
Holandija	4905	9,475	14380	14528	55,711	70239
Hrvatska	3447	10,879	14326	8843	86,335	95178
Irska	531	2,354	2885	2620	15,726	18346
Island	39	174	213	144	1,530	1674
Italija	1277	8,908	10185	3048	52,414	55462
Kipar	72	208	280	175	2,421	2596
Kosovo i Metohija	1123	86,832	87955	4387	454,264	458651
Letonija	352	2,442	2794	1784	21,327	23111
Litvanija	1266	4,804	6070	7400	30,341	37741
Luksemburg	71	921	992	356	6,393	6749
Madarska	4240	20,481	24721	20636	118,551	139187
Malta	31	126	157	78	1,581	1659
Sjeverna Makedonija	889	19,646	20535	2327	149,888	152215
Norveška	3989	4,109	8098	26054	33,046	59100
Njemačka	16416	57,537	73953	58259	411,969	470228
Poljska	3357	40,727	44084	16661	262,150	278811
Portugal	252	998	1250	633	4,825	5458
Rumunija	754	9,707	10461	3144	59,172	62316
Rusija	4095	206,157	210252	14771	3,578,276	3593047
Slovačka	642	5,695	6337	2908	37,085	39993
Slovenija	1814	7,261	9075	8876	50,187	59063

Srbija	21651	257,524	279175	125927	2,562,631	2688558
Španija	1390	3,804	5194	2883	16,218	19101
Švajcarska i Lihtenštajn	1473	9,424	10897	4948	60,197	65145
Švedska	3557	8,621	12178	8691	75,796	84487
Turska	1533	39,734	41267	3457	319,879	323336
Ukrajina	1793	37,697	39490	10053	506,432	516485
Velika Britanija	19317	21,864	41181	100967	166,907	267874
Ostale evropske zemlje	542	2,168	2710	2946	27,464	30410
VAN EVROPSKE ZEMLJE	18388	53,580	71968	44775	461,500	506275
Južna Afrika	219	972	1191	1164	13,229	14393
Ostale afričke zemlje	481	1,607	2088	2077	11,055	13132
Kanada	739	4,420	5159	2299	48,893	51192
SAD	6420	11,919	18339	15120	115,319	130439
Ostale zemlje Sj. Amerike	120	429	549	374	4,787	5161
Argentina	70	502	572	208	5,333	5541
Brazil	303	886	1189	767	6,331	7098
Čile	10	271	281	20	1,565	1585
Ostale zemlje Juž. i Cen. Amerike	286	1,157	1443	892	11,867	12759
Kina	2428	2,629	5057	4161	9,691	13852
Japan	81	303	384	168	2,260	2428
Južna Koreja	2408	321	2729	2491	1,991	4482
Izrael	790	7,261	8051	2011	75,569	77580
Indija	272	1,244	1516	842	5,524	6366
Azerbejdžan	201	1,534	1735	1076	16,783	17859
UAE	673	195	868	1439	858	2297
OSTALE AZIJSKE ZEMLJE	2170	10,597	12767	7562	82,692	90254
Australija	620	5,983	6603	1879	37,525	39404
Novi Zeland	52	1,137	1189	137	7,531	7668
Ostale zemlje Okeanije	45	213	258	88	2,697	2785
Ukupno	184.061	205.644	389.705	862.146	2.170.134	3.032.280

5. RAZVOJNE AKTIVNOSTI I PROJEKTI

U cilju kreiranja razvojnih i marketinških strategija, kako za kratkoročne tako i za dugoročne aktivnosti, TO Herceg Novi redovno sprovodi anketu turista u destinaciji. Ovaj vid istraživanja u 2023. godini sproveden je u vremensom intervalu koji je uspostavljen godinu ranije - od 1. juna do 31. oktobra. Razlog tome je nastojanje da anketni uzorak obuhvati tražišni segment karakterističan za period juna koji je poznat po manjem udjelu regionalnih i većem stepenu gostiju iz Zapadne Evrope. Rezultati istraživanja su iskorišteni kao jedan od parametara za kreiranje pojedinih elemenata programa rada.

Razvojni projekti TO Herceg Novi koji se sprovode od strane stručne službe finanisraju se iz ličnih sredstava, kao i iz nacionalnih, regionalnih i evropskih fondova. Odnose se kako na razvoj turističkih proizvoda tako i na edukaciju lokalne privrede kao glavnih nosilaca turističke ponude.

- ***Four Seasons Tourism Conference - Edukativna radionica za privredu***

Nakon "Kenova konferencije" koja je organizovana 2022. godine, TO Herceg Novije organizovala još jedan edukativni događaj za privredu. Ovog puta riječ je o konferenciji pod nazivom "Four seasons tourism conference" koja se sastojala od niza panela, studija slučaja, kreativnih radionica i predavanja, čiji je osnovni cilj bio upoznavanje pojedinih segmenata turističke privrede grada sa novim trendovima u polju marketinga u turizmu. I ovog puta riječ je bilo o dvodnevnom događaju koji je održan u periodu 2-3. juna.

- ***Život Na Luštici - Faza III***

Ovaj razvojni projekat koji se sprovodi u saradnji sa TO Tivat, u 2023. godini je ušao u svoju treću fazu. Cilj projekta je obogaćivanje izletničkog sadržaja Herceg Novog i Boke Kotorske. Akcenat je na afirmaciji kontinentalnog dijela Luštice sa isticanjem tradicionalnih vrijednosti kraja. Nakon što su u 2021 i 2022. godine kompletirani djelovi projekta koji se odnose na identifikaciju rute, izradu promotivnog materijala i audio vodiča, u 2023. godini je implementiran pomenuti audio vodič i kreirana je projektna dokumentacija za postavljanje vertikalne signalizacije uzduž rute. Takođe, organizovan je promotivni događaj koji je okupio relevatne predstavnike turističke privrede dva grada, kao i predstavnike medija.

- ***Herceg Novi Wedding Destination***

U cilju diversifikacije turističke ponude i afirmacije turističkih proizvoda koji doprinose većem prometu u vensezonskim periodima godine, TO Herceg Novi je pristupila aktivnostima koje doprinose razvoju turizma specijalnih događaja. Jedan od dominantnih proizvoda tog tipa su destinacijska vjenčanja, koja u poslednjoj deceniji generišu velike prihode pružaocima usluga: hotelima visoke kategorije, restoranima, turističkim agencijama, seoskim domaćinstvima itd. U cilju promocije i razvoja pomenutog turističkog proizvoda kreiran je specijalizovani audio-vizuelni promotivni materijal, u saradnji sa relevantnim predstavnicima privrede koji su djelimično ili u potpunosti sponzorisali projekat.

Aktivnosti iz domena projekata koji se finansiraju iz nacionalnih, regionalnih i EU fondova, odnose se na implementaciju odobrenih i predaju novih projektnih aplikacija. Tema projektnih predloga je diversifikacija turističkog proizvoda u raznim pravcima. Sve opisane projektne aktivnosti propraćene su u medijima prigodnim saopštenjima koja su kreirana u saradnji sasektorom za regionalne, nacionalne i EU fondove.

- ***Projekat „Wonder“***

Pripremljena i realizovana press konferencija zatvaranja projekta pod nazivom ***„Rastemo zajedno: djeca, porodica i Herceg Novi“***, kao i finansijski i narativni izvještaji o napretku projekta.

Iz **MF** je primljen sertifikat o prihvatljivosti svih prijavljenih troškova iz posljednjeg izvještajnog perioda u iznosu od 48. 187,96 €. Refundacija 85% prihvaćenih troškova je realizovana u martu 2024. godine.

Rađeno je na sadržaju aplikacije za dječiji totem koji je postavljen u parku Sv.Leopolda. Izrađen je plan aplikacije koja je inkorporirana u totem, konsultovana stručna lica informatičke struke, obavljeno pisanje tekstova, prevod tekstova na engleski jezik, osmišljavanje „igrica“ (pitalica, puzla u konsultaciji sa programerom), odabir fotografija, koordinirani rad sa programerom, dizajnerom aplikacije i odabranim izvođačem radova.

Obavljeno je koordiniranje sa nadležnim službama zaduženim za osposobljavanje totema za rad (elektrodistribucija, telekom).

- ***Kulturna ruta Savjeta Evrope, Via Habzburg***

Obavljena je komunikacija sa top menadžmentom rute i koordinatorom iz Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma oko realizacije posjete Herceg Novom i dodjele sertifikata za Via Habsburg rutu.

Pripremljen je program trodnevne posjete za top menadžment Via Habsburg, koja je nakon toga i realizovana. Događaj je imao dobru pokrivenost u medijima.

Prpremljen je relevantni materijal za službene web stranice rute (u pripremi), društvene mreže... Odabrane su odgovarajuće fotografije, priprema i prevod teksta na zadatu temu, postavljeni subtitl-ovi na engleskom jeziku za prilog RTHN, koji je korišten u svrhe promocije destinacije (prilog sa Forte mare, dodjela sertifikata za rutu).

Pripremljen je materijal za bilten Kulturne rute Via Habsburg, koji od decembra 2023**.** izlazi mjesečno, na 3 jezika (eng, fra, njem)

Nove aplikacije

- ***Heritage Trek***

Poziv trilaterale HR-BiH-CG; noslilac projekta, Grad Široki brijeg (BiH); partneri na projektu: TO Herceg-Novi (CG), Grad Vinkovci (HR). Ukupni budžet projekta je 2.019.605,53 € (682.082,76+669.974,67+667.548), u relativnom odnosu 84:16. Glavni opšti cilj projekta je doprinijeti održivom i uključivom turizmu i kulturi u gradovima i opštinama Široki Brijeg, Herceg Novi i Vinkovci ulaganjem u manje prepoznate lokacije, te ojačavanje prekogranične saradnje kroz uspostavljanje Kulturne rute tradicionalne graditeljske baštine“. Predmet rekonstrukcije u Herceg-Novom je Vjetreni mlin na Kruševicama koji je u Strateškom planu razvoja opštine Herceg-Novi do 2027. opisan pod rednim brojem 50 na strani 174.

- ***Sustour***

Poziv trilaterale HR-BiH-CG; noslilac projekta Grad Drniš (HR); partneri na projektu: Šibensko-kninska županija (HR), TO Herceg Novi (CG), Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke (BiH).

Ukupni budžet projekta je 1.989.646,70€ (731.236,82+395.640,00+395.51,00.548+467.255,88), u relativnom odnosu 85:15. „Glavni cilj projekta je promocija održivog ekonomskog razvoja, socijalne uključenosti i inovacija kroz poboljšanje kulturne baštine i promocije održivog turizma na Jadranu i u zaleđu.“ Kulturna dobra koja su predmet ove projekne prijave su „opremanje nultog i prvog nivoa tvrđave Forte mare (Strateški plan razvoja opštine do 2027. pod rednim brojem 41 na strani 169) , te izrada dokumentacije za opremanje unutrašnjosti Zapadne kule (u Strateškom planu razvoja opštine Herceg-Novi do 2027. projekat je opisan pod rednim brojem 43 na strani 170).

- ***Sparks of Heritage*** - Program prekogranične saradnje sa Bosnom i Hercegovinom

Poziv bilaterale Bosna i Hercegovina-Crna Gora; nosilac projekta Grad Široki brijeg; partner na projektu TO Herceg-Novi. Ukupni budžet projekta je 419.861,76 u relativnom odnosu 85:15 (350.758,56:69.103,20). Opšti cilj projekta je promocija dobrosusjedskih odnosa, podsticanje integracije u Uniju i doprinos društvenom, ekonomskom i teritorijalnom razvoju grada Širokog Brijega i opštine Herceg Novi razvojem održivog prirodnog i kulturnog turizma.

6. INFORMATIVNA DJELATNOST

Turističke organizacije se osnivaju radi unaprjeđenja i promocije turističkog proizvoda u skladu sa strategijom promocije turizma i njegovim posebnim i opštim zadacima kako na lokalnom tako i na državnom nivou. Bez institucionalne saradnje ponuda bi bila siromašnija i nepotpunija. U tom pravcu je Turistička organizacija intenzivirala saradnju sa svim institucijama sa područja opštine kao i drugim institucijama iz Crne Gore.

Saradnja sa lokalnom samoupravom nije izostala ni u 2023. godini. Sa svim službama, javnim ustanovama, sekretarijatima, direkcijama, TO Herceg Novi ima odličnu komunikaciju i saradnju u cilju što boljeg i kvalitetnijeg razvoja grada kao turističke destinacije.

Saradnja kao i svake godine nije izostala ni sa turističkom privredom i svim pružaocima turističkih i ugostiteljskih usluga koji unapređuju turističku ponudu Herceg Novog. Na ovaj način je i uvećana baza podataka koja će se dalje obrađivati i koristiti za obogaćivanje cjelokupne ponude.

Osnovna djelatnost TO Herceg Novi je informisanje i promocija, te kao takva je svakodnevno obavljana u svim turističko informativnim biroima i u glavnoj kancelariji u ulici Jova Dabovića 12. Turisti su informacije dobijali lično, kao i putem telefona, elektronske pošte, upitima putem internet stranica TO Herceg Novi, kao i putem društvenih mreža. TIB-ovi su u svakom momentu raspolagali sa dovoljnom količinom promotivnog materijala.

Posjetioci naših internet stranica mogu dobiti veliki broj informacija o turističkim mjestima na području hercegnovske opštine, o kulturno istorijskim spomenicima, lokalnim atrakcijama, hotelima, privatnom smještaju, restoranima, turističkim agencijama, izletima i manifestacijama, a takođe se mogu vidjeti i svi važniji telefoni raznih institucija kao i drugi podaci značajni za mnogobrojne posjetioce internet stranice Turističke organizacije Herceg Novi i Hercegnovi.events.

7. PROMOTIVNE AKTIVNOSTI

U toku 2023. godine promocija turističke ponude Herceg Novog kao osnovni zadatak, a time i sve aktivnosti marketing službe TOHN, realizovane su u cilju kreiranja imidža i promocije Herceg Novog, kao kvalitetne, atraktivne i raznovrsne cjelogodišnje turističke destinacije.

Promotivne aktivnosti TOHN, shodno trendovima na globalnom turističkom tržištu, 2023. godine su se sprovodile kroz internetske kanale - društvene mreže, novu web stranicu, odnosno kanale koje otvaraju mobilni uređaji, putem digitalnih i štampanih medija, u okviru outdoor i indoor oglašavanja, te nastupima na sajmovima, road show- u, Manifestu, organizacijom studijskih posjeta novinara i organizacijom promo događaja u gradovima regiona. Takođe i redovnim kreiranjem sadržaja za objavu, gostovanjima u medijima, učešćem na press konferencijama, osmišljavanjem, planiranjem i sprovođenjem digitalnih marketinških kampanja, kreiranjem i sprovođenje bilbord i led ekran kampanja, najavu - praćenje - objavu događaja u gradu**.** Cilj je bio razvoj svijesti i informisanosti turista o ponudi u destinaciji.

7.1. Realizacija marketing plana za 2023. godine

Oglašavanje destinacijskog brenda, turističke ponude i proizvoda

Oglašavanje u medijima (lokalni, nacionalni, štampani, TV, radio) za cilj su imali uključivanje lokalne zajednice u aktivnostima generisanja turističkog proizvoda. Objavama u medijima postigli smo povećanu vidljivost ponude destinacije, informiranost o djelatnostima TO Herceg Novi i turističkim projektima.

Sajmovi i posebne prezentacije

U koordinaciji sa NTO CG i Lokalnim turističkim organizacijama TO Herceg Novi nastupala je na turističkim sajmovima na emitivnim tržištima:

CMT Štutgart 14-16. Januar

IMTM Tel Aviv 14-15. Februar

Alpe Adria Ljubljana 15-18. Februar

ITTF Varšava 16-18. Februar

ITF Beograd 23-26. Februar

ITB Berlin 7-9. Mart
MST Banja Luka 10-12. Mart
Holiday World Prag 17-19. Mart
Place2Go Zagreb 24-26. Mart
ST Bijeljina 24-26. April
LIST Lukavac 4-6. Maj
WTM London 6-8. Novembar
MST Kragujevac 23-25. Novembar
MST Novi Sad 28-30. Novembar

Posebne prezentacije su se organizovale samostalno i u koordinaciji sa NTOCG sa ciljem promocije turističke ponude grada na odabranom emitivnim tržištima, prvenstveno sa ciljem promovisanja najave ljetnje i zimske sezone, kao i festivala.

Organizacija studijskih putovanja

U cilju kvalitetne prezentacije turističke ponude grada, njegovih posebnosti, novih proizvoda i događanja, TO Herceg Novi je organizovala tematske programe boravka u skladu sa interesima turističkih novinara, influensera i agenata koji su posjetiti Herceg Novi, kao i u sklopu studijskih putovanja organizovanih od strane NTOCG. Za navedena putovanja pripremljeni su press materijali, organizovano stručno vođstvo i ostale potrebne usluge. Poseban akcenat u 2023. godini stavljen je na inteziviranju promocije na novim tržištima, što je rezultiralo organizacijom većih studijskih posjeta novinara iz Izraela i Turske. Pored toga, organizovane su posjete novinara iz Azerbejdžana, Austrije, Slovačke, Velike Britanije, Luksemburga, Belgije, Njemačke i zemalja Baltika. Bili smo domaćini studijskoj posjeti turoperatora i agenata iz Austrije, a Herceg Novi je posjetila i veća grupa novinara i travel influensera iz Srbije.

Pored studijskih putovanja koja su okupljala novinare iz sfera turizma i "Lifestile", putem posebnih događaja u destinaciji su okupljani novinari specijalizovanih novinarskih niša. Tako je u 2023. godini okupljen veći broj novinara iz Zapadne Evrope koji svoje radove objavljuju u najpoznatijim svjetskim plivačkim i "outdoor" magazinima, a povod posjete je bio međunarodni plivački maraton "Ultra Swim 33.3" na kojem je TO Herceg Novi bila jedan od medijskih sponzora. Pomenuta saradnja je

rezultirala objavama na preko 50 svjetskih TV kanala kao i na "Inflight Entertainment" platformi avio kompanije Emitares.

Izrada dvije nove internet stranice i kreiranje promotivnog materijala

Nove web stranice www.hercegnovi.travel i www.hercegnovi.events, sveobuhvatna nova brošura "Gdje je svaki momenat razglednica" i Katalog smještaja, za cilj imaju dovođenje što većeg broj posjetioca na web stranice gdje mogu dobiti detaljnije informacije o turističkoj ponudi, te se putem promo brošura povezati sa destinacijom, Herceg Novim - gradom bogatim događanjima i atrakcijama, idealnim odredištem za kraći i duži odmor ili konzumaciju nekog kulturnog sadržaja. Aktivnosti na web stranicama www.hercegnovi.travel i www.hercegnovi.events su prvenstveno bile i biće usmjerene na plasiranje zanimljivih, korisnih i kvalitetnih sadržaja. Postojeće i nove brošure nastale tokom 2023.godine plasirane su i u elektronskoj formi na web sajtu www.hercegnovi.travel.

Kreiranje TV reklama, radio reklama i serijala

U cilju promocije destinacije putem TV i pozorišne produkcije nastavilo se sa predstavljenjem kulturnih, istorijskih i zabavnih sadržaja koje odlikuju destinaciju. U pitanju su nove epizode serije "In Novi veritas" koja je naišla na izuzetno pozitivne reakciije publike. U svrhe promocije festivala kreirane su TV i radio reklame plasirane na tržištima zemlje i regiona.

Komunikacija sa rusko govornim tržištem

TO Herceg Novi je tokom 2023. godine vodila tri društvene mreže za rusko govorno područje; OK.ru, VK.com i Telegram, na kojima se efikasno predstavlja kompletna turistička ponuda destinacije.

8. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA

U cilju sveobuhvatnije i kvalitetnije promocije turističke ponude grada Turistička organizacija Herceg Novi ima aktivnu saradnju sa svim lokanim turističkim organizacijama, Nacionalnom turističkom organizacijom, Ministrastvom ekonomskog razvoja, lokalnim službama i sekretarijatima lokalne samouprave, gradskim javnim preduzećima, nevladinim organizacijama, privatnim sektorom, obrazovnim institucijama, humanitarnim organizacijama, i dr.

Međusobna saradnja, naročito sa lokalnim turističkim organizacijama sa primorja se u najvećoj mjeri tiče zajedničkih promotivnih kao i sajamskih aktivnosti.

Saradnja sa Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma, Upravom za inspekcijske poslove, Upravom policije, opštinskim sekretarijatima,Službom za inspekcijske poslove, Komunalnom policijom, Upravom lokalnih javnih prihoda se u najvećem dijelu tiče inspekcijske kontrole, normativa i zajedničkih akcija u cilju suzbijanja sive ekonomije u turizmu.

Turistička organizacija Herceg Novi ima dobru saradnju sa nevladinim organizacijama koje svoje aktivnosti temelje na očuvanju kulturne i ambijentalne vrijednosti grada, prije svega podrškom u vidu sponzorisanja, gdje su se afirmisale aktivnosti u cilju povećanja interesovanja za grad, njegove sadržaje i dešavanja u gradu.

Svake godine smo po mjesnim zajednicama organizovali veliki broj manifestacija i kulturnih programa, isto tako u toku sezone po mjesnim zajednicama su bili otvoreni turistički biroi koji su radili tokom turističke sezone radi prijave boravka gostiju i radi pružanja informacija turistima.

Turistička organizacija je dugi niz godina imala uspješnu saradnju sa lokalnom turističkom privredom, s obzirom na važnost koju privreda posjeduje u planiranju i promociji destinacije. Tokom godine bili smo u stalnom kontaktu sa našom turističkom privredom i stalno smo prikupljali i ažurirali podatke na sajtu.

9. ORGANIZACIJA I SUFINANSIRANJE MANIFESTACIJA

Turistička organizacija Herceg Novi je izuzetno angažovana na polju organizacije, realizacije i sufinansiranje manifestacija.

Tokom protekle godine posvećena je velika pažnja osmišljavanju programa koji doprinose brendiranju destinacije u smjeru "Child Friendly", te su shodno tome planirane i aktivnosti. Među njima se izdvajaju edukativne i kreativne radionice, koncerti i plesne tačke, tematske zabave i filmovi namjenjeni djeci različitih uzrasta.

Što se tiče drugih manifestacija, to su dobro poznata dešavanja koja imaju dugu tradiciju, a po kojima je Herceg Novi prepoznatljiv. Među njima se ističu: Praznik mimoze, Hercegnovske aprilske pozorišne svečanosti, Dani muzike, Trg od knjige, Guitar art summer fest, Big game fishing, Hercegnovski strip festival, Jazz bay festival, i mnogi druge manifestacije.

Tokom aprila mjeseca održan je događaj "Flower power" u organizaciji svjetski poznatog brenda EXIT, nakon čega je uslijedila manifestacija pod nazivom "Radost i nada u srcu našeg grada*"* - usmjerena ka lokalnom stanovništvu i proslavi najvećih hrišćanskih praznika Uskrsa i Vaskrsa. Takođe, održan je i konkurs za najljepši balkon/đardin kroz program pod nazivom "Boje i mirisi novskih đardina". Jul i avgust mjesec obilježen je manifestacijom "Family Fun Fest", čiji koncept uživanja u filmskim ostvarenjima, je pokupio veliki broj simpatija među posjetiocima. Pored filmova, festival je obilovao brojnim porodičnim sadržajima iz domena zabave i edukacije.

Novske trgove krasili su zvuci evergrina u kamernim sastavima objedinjeni programom pod nazviom "Weekend clasic fever", dok su se duž rivijere posjetioci imali prilike upoznati sa "feštađunskom" kulturom kroz tzv. "Karavan fešti".

Tokom godine, TO Herceg Novi aktivno učestvuje u planiranju, organizaciji, realizaciji i monitoringu svih kutlurno-umjetničkih i određenih sportskih događaja u gradu.

U navedenom periodu održane su brojne manifestacije među kojima se izdvajaju sledeće:

KALENDAR MANIFESTACIJA ZA 2023. GODINU	
DATUM ODRŽAVANJA	***NAZIV MANIFESTACIJE***
17.Februar – 4.Mart	"PRAZNIK MIMOZE" - 54. Praznik mimoze
1.April	"EXIT FLOWER POWER"
8.April i 15.April	"RADOST I NADA U SRCU NAŠEG GRADA"
17.April – 30.April	"HAPS" - Hercegnovske aprilske pozorišne svečanosti
20.Maj	"BOJE I MIRISI NOVSKIH ĐARDINA"
21.Jun	"BUĐENJE LJETA"
23.Jun	"CHOOSE VISION" – događaji elektronske muzike
29.Jun	"POLINO CITY KIDS TURNIR"
Jul - Avgust	"WEEKEND NIGHTS CLASSIC FEVER"
2.Jul	"TIME CODE" događaj elektronske muzike
Jul - Avgust	"KARAVAN FEŠTI"
10.Jul – 20.Jul	"DANI MUZIKE" - Međunarodni festival klasične muzike
7.Jul – 6.Avgust	"FAMILY FUN"
12.Jul - Avgust	"INTERAKT EVENTS" – događaji elektronske muzike
21.Jul	"TRG OD KNJIGE" - Međunarodni sajam knjiga
30.Jul	"BOKEŠKO SRCE" – modna revija
4.Avgust	"ROOTS REVIVAL" – prvo izdanje reggeae festivala
1.Avgust	"OPEROSA"
15.Avgust	"GUITAR ART SUMMER FEST" Međunarodni festival klasične gitare
29. –30.Avgust	"JAZZ BAY HERCEG NOVI" - festival jazz muzike
16.Avgust	"TRG OD ĆIRILICE"
8.Septembar–10.Septembra	‘’IV MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – HERCEG NOVI’’
11.Septembar	"BIG GAME FISHING"
18.Septembar	"MEĐUNARODNE BRDSKE AUTO TRKE"
25.Septembar	ČARLTON MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – HERCEG NOVI’’
6.Oktobar –8.Oktobra	"MEĐUNARODNI FESTIVAL HOROVA"

ZAKLJUČAK

Pozitivni statistički parametri u 2023. godini, daju za pravo da se turistička godina okarakteriše kao uspješna. Turizam se u 2023. godini vratio "na velika vrata" te je još jedanput dokazao da je mnogo više od sekundarne ljudske potrebe, te da putovanja spadaju u osnovne prioritete modernog društva.

Turistički rezultati na državnom i lokalnom nivou, izuzetno su podigli očekivanja za godine koje dolaze, tako da se nerjetko mogu čuti najave novih turističkih rekorda.

Uspjehu rada TO Herceg Novi u 2023. godini, doprinijela je fantastična međuinstitucionalna saradnja i saradnja sa turističkom privredom, koji su pokazali maksimalno razumjevanje za sve projekte i ideje inicirane od strane krovne gradske turističke institucije.

Za uspješnu realizaciju programa, značajan doprinos su dale i lokalna samouprava, obrazovne i institucije kulture sportska društva i NVO-i.

TO Herceg Novi je svjesna da svojim radom i naporima mora da bude odgovorna i sprovodi kvalitetne promotivne i druge aktivnosti koje će unaprijediti imidž Herceg Novog kao turističke destinacije, te doprinijeti tome da se Herceg Novi vrati na mjesto najatraktivnije crnogorske destinacije. Organizacija raznovrsnih manifestacija značajno obogaćuje boravak turista koji posjećuju ovaj grad, a doprinosi i kreiranju imidža za generacije turista koje dolaze. Postojeće stanje u turizmu Herceg Novog ukazuje na značajan prostor za napredak. Prije svega, potreban je veliki napor da se kreira prepoznatljivost turističkog proizvoda izvan granica regiona, kao i da se akcentuju elementi turističke ponude koji imaju visok stepen otpornosti na sezonalnost.

Brojni faktori za napredak turističkog imidža Herceg Novog nisu pod direktnom kontrolom lokalne samouprave i lokalnih institucija, kao npr. aerodromska, putna i hotelska infrastruktura. Međutim, pomenute manjkavosti ne smiju i neće biti prepreka da se i u narednom peridu ulože maksimalni napori za poboljšanje turističkog imidža i ambijenta u okvirima raspoloživih razvojnih kapaciteta.

O b r a z l o ž e nj e

Pravni osnov za donošenje Izvještaja o realizaciji programa rada za 2023. godinu sadržan je u odredbama člana 14 stav 3 tačka 3 Zakona o Turističkim organizacijama ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 011/04, 046/07, Službeni list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 045/14, 042/17, 027/19) kojim je propisano da Izvršni odbor podnosi izvještaje o izvršenju programa rada i finansijskom poslovanju turističke organizacije. Članom 12 stav 3 tačka 3 Odluke o osnivanju Turističke organizacije opštine Herceg Novi ("Službeni list RCG - opštinski propisi", br. 002/05, "Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br.014/18, 006/20, 053/22), predviđeno je da Izvršni odbor Organizacije podnosi Skupštini izvještaj o izvršenju Programa rada i finansijskom poslovanju Organizacije, dok je članom 22 stav 1 tačka 3 Statuta Turističke organizacije Herceg Novi broj 813/20 od 11.12.2020. godine propisano da Izvršni odbor podnosi Skupštini Izvještaj o realizaciji programa rada i finansijskom poslovanju Organizacije.

Odredbama člana 13 stav 4 tačka 8 Zakona o Turističkim organizacijama ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 011/04, 046/07, Službeni list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 045/14, 042/17, 027/19) i člana 16 stav 1 tačka 14 Statuta Turističke organizacije Herceg Novi broj 813/20 od 11.12.2020. godine predviđeno je da Skupština Organizacije usvaja godišnje izvještaje koje podnosi Izvršni odbor Organizacije.

